

Metodstöd

Att planera för dialog och delaktighet inom en samverkansprocess

EN

Mång
hante
hante

KO

Ett få
kuns
lösnin
för at
mek

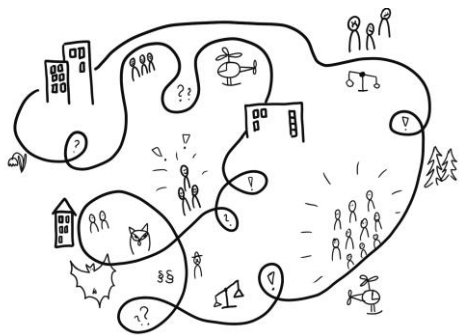
Många har etablerad kunskap och/eller kan agera på instruktion för att hantera/lösa problemet. Exempel - förutsägbart linjearbete. Kan hanteras på samma sätt varje gång. Orsak/verkan.

KOMPLICERADE FRÅGOR

Ett fåtal har kunskap och färdighet att lösa/hantera frågan. De som saknar kunskap och färdighet behöver acceptera och se legitimiteten i både lösningar och expertis. Logiska och linjära, men kräver expertkompetens för att kombinera delarna. Exempel – färdighetsarbete, ex. läkare, mekaniker.

KOMPLEXA FRÅGOR

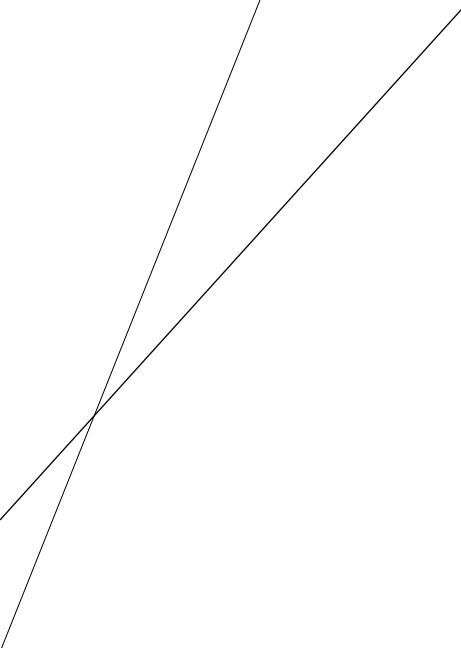
Ingen har full översikt eller kontroll över helheten. Dynamiska - ordning förvandlas snabbt till oordning. Många berörda parter med mycket olikartade förutsättningar och olika typer av maktresurser. Ofta starka värderingsdrivna frågor inblandade, vilket leder till hög konfliktpotential.

(le Roux & Sande, Snowden)

FRÅGANS ART		KOMPLEX	KOMPLICERAD	ENKEL
ENKEL	R E S U R S S L Ö S E R I	Dialog och delaktighetsprocesser överanvänds och blir resurskrävande, ”processtyranni”och uteblivna resultat. Synpunktsinhämtande events – att få känna sig delaktig är viktigast, inte innehållet i synpunkterna och/eller att det omhändertas.	Frågans hantering blir onödigt omständlig och överarbetas av experter för att stärka professionell identitet och behålla sin maktposition i den egna organisationen. Brist på tillit i organisationen driver hierarkisk kontroll	Kunskap, rutiner, manualer och checklistor för problemlösning löser problemet. Korta feedbackloopar synliggör mätbara resultat.
KOMPLICERAD		Den befintliga expertkunskapen i frågan kommer inte till användning och processen späds ut med tyckanden och gissningar från olika håll.	Expertis och beprövad kunskap som är legitim finns och används i frågans hantering. Lösningar är legitima och accepterade av olika aktörer.	Frågans djup underskattas och etablerad kunskap/expertis används inte. Enkla lösningar kan fungera inledningsvis, men är inte kompletta och hållbara.
KOMPLEX		Man samlas gemensamt kring en utmaning. Makt delas i dialogprocess där man tillsammans formulerar 1. problemställningar och 2. åtgärder. Möjliga åtgärder växer och fler aktörer tar ansvar individuellt och tillsammans för resultat.	Ensamma experter utreder och rapporterar. Ramar in problem och lösningar tidigt i processen – hindrar alternativa vägar i att finna lösningar. Experter och samverkande aktörer har ofta ett ensidigt kunskapsperspektiv på frågan och kommer med lösningar ”för andra”, inte sig själva.	Dynamiken i frågan underskattas – att sopa under mattan och plocka lågt hängande frukter kan fungera inledningsvis
		MATCHNING	RISK FÖR SPÄNNING, MOTSTÅND & KONFLIKT	

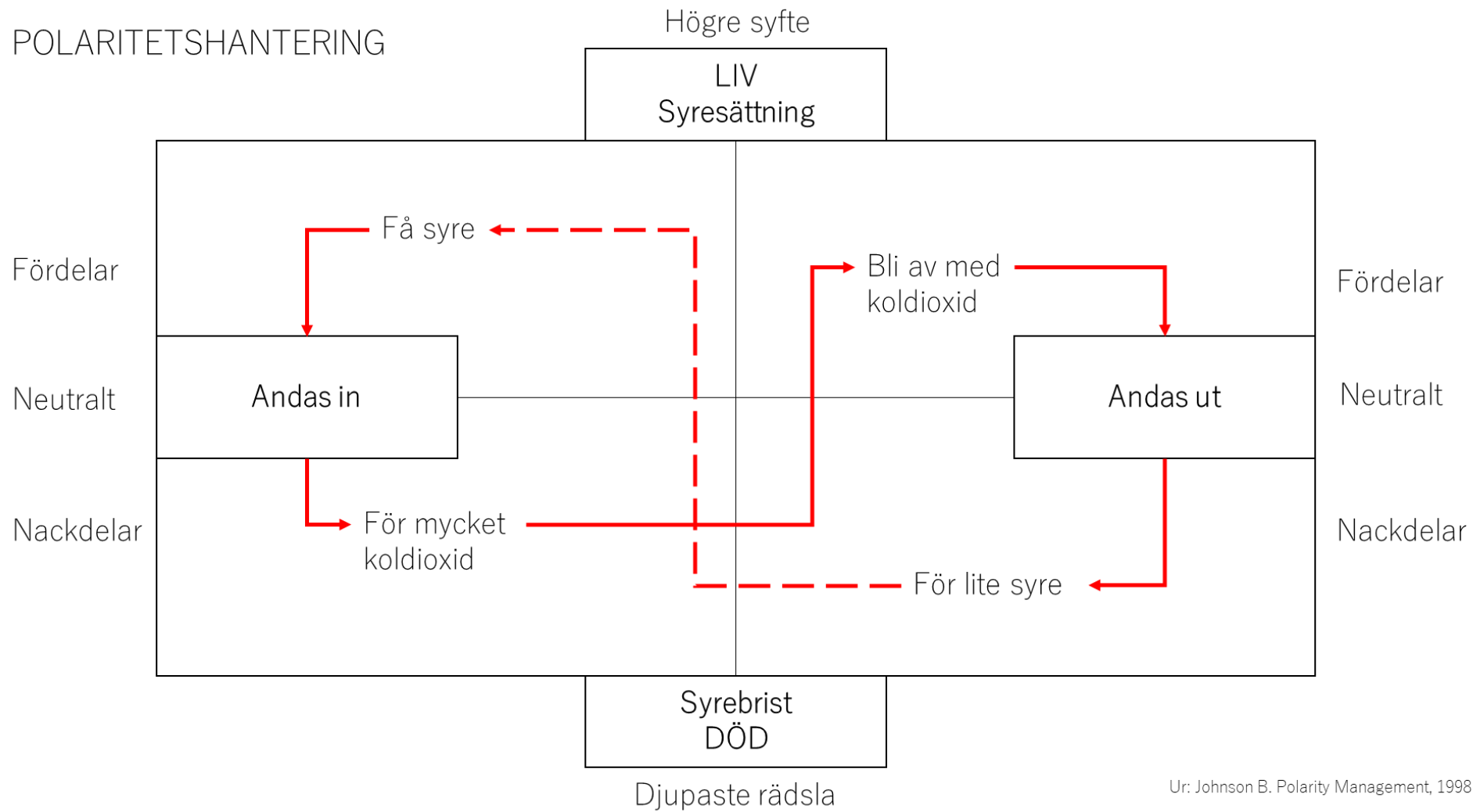
Få inblandade		Många inblandade
Enkel fråga		Olika delar
Rutin, känd problem		Dynamisk, oförutsägbar
Ingen historik		Lång historik
Ingen värderingsfråga		Värderingar
Ingen identitetsfråga		Identitet

VAR HITTAR VI DILEMMAN?

- Leta i påståenden om hur saker borde vara eller vi borde ha mer/mindre av
- Leta i frustration över hur det är just nu
- Leta efter två nyckelstereotyper
- Leta i motstånd
- Leta i utmaningar och drömmar
- Leta i företrädares argument

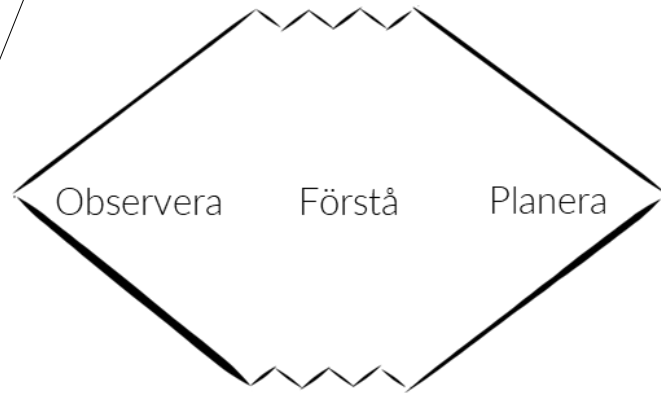
POLARITETSHANTERING

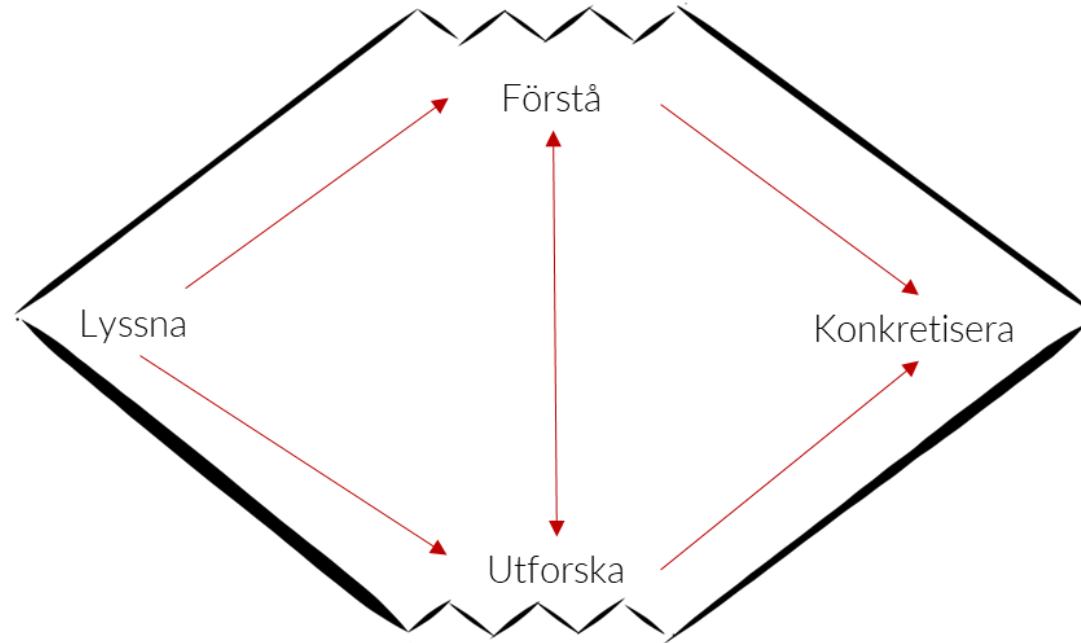
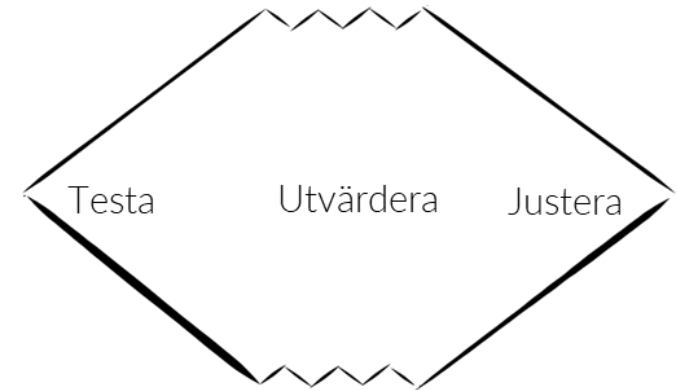
Ur: Johnson B. Polarity Management, 1998

PROCESSLOGIK

FÖRBEREDA

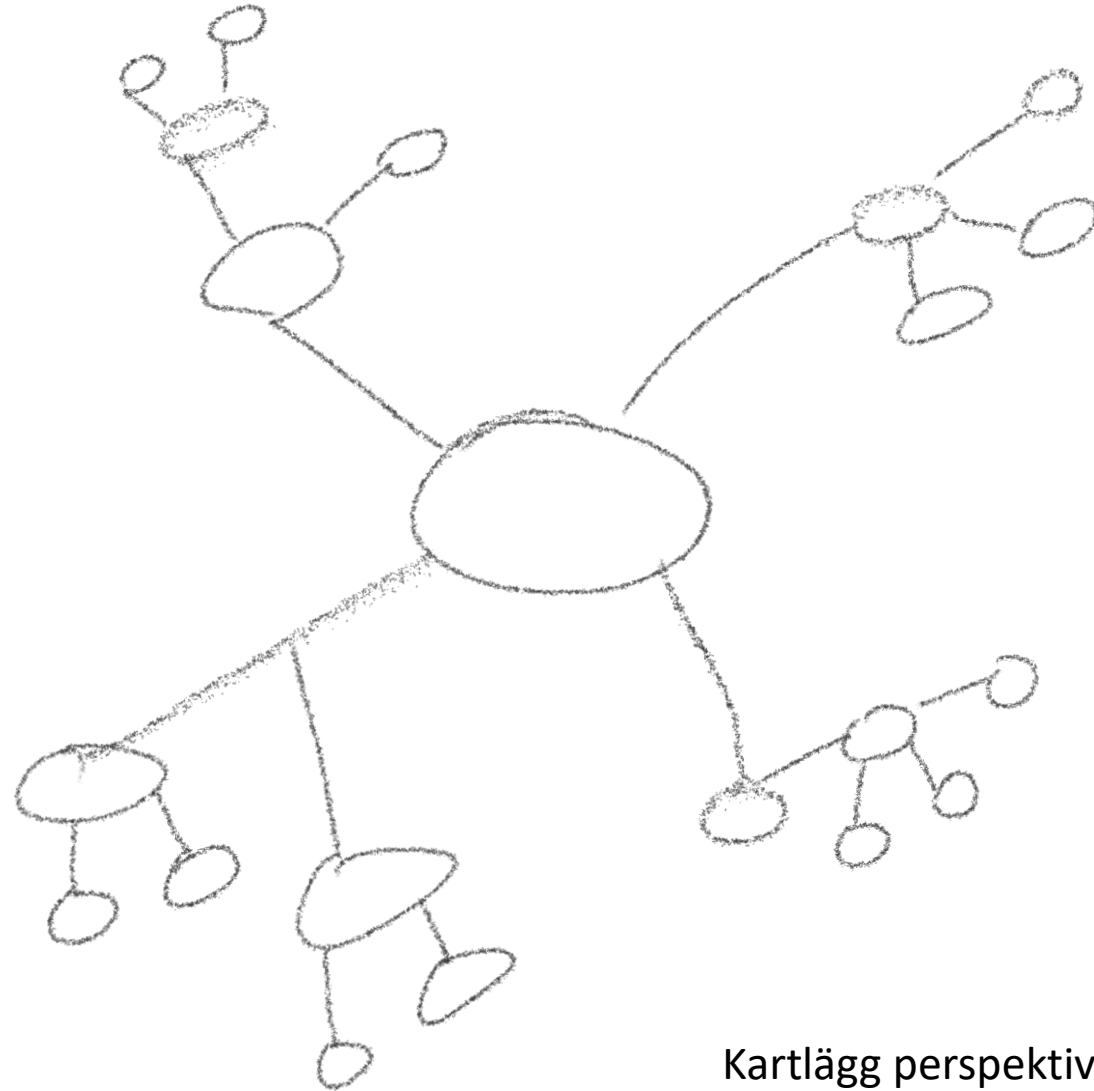

GENOMFÖRA

Perspektivkartläggning

- Lista perspektiv
- 1
- 2
- 3

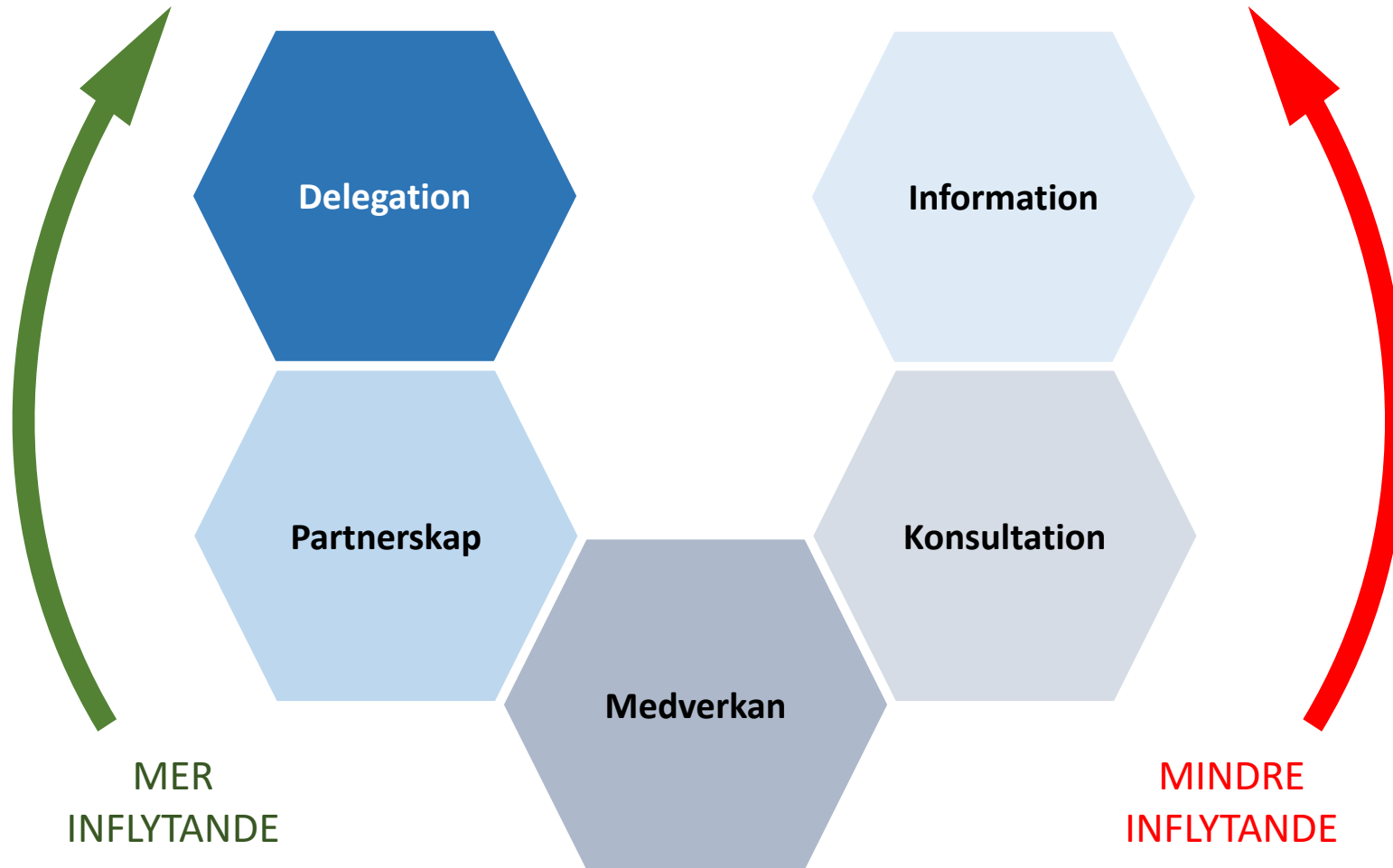

Kartlägg perspektiven

Målgruppsanalys

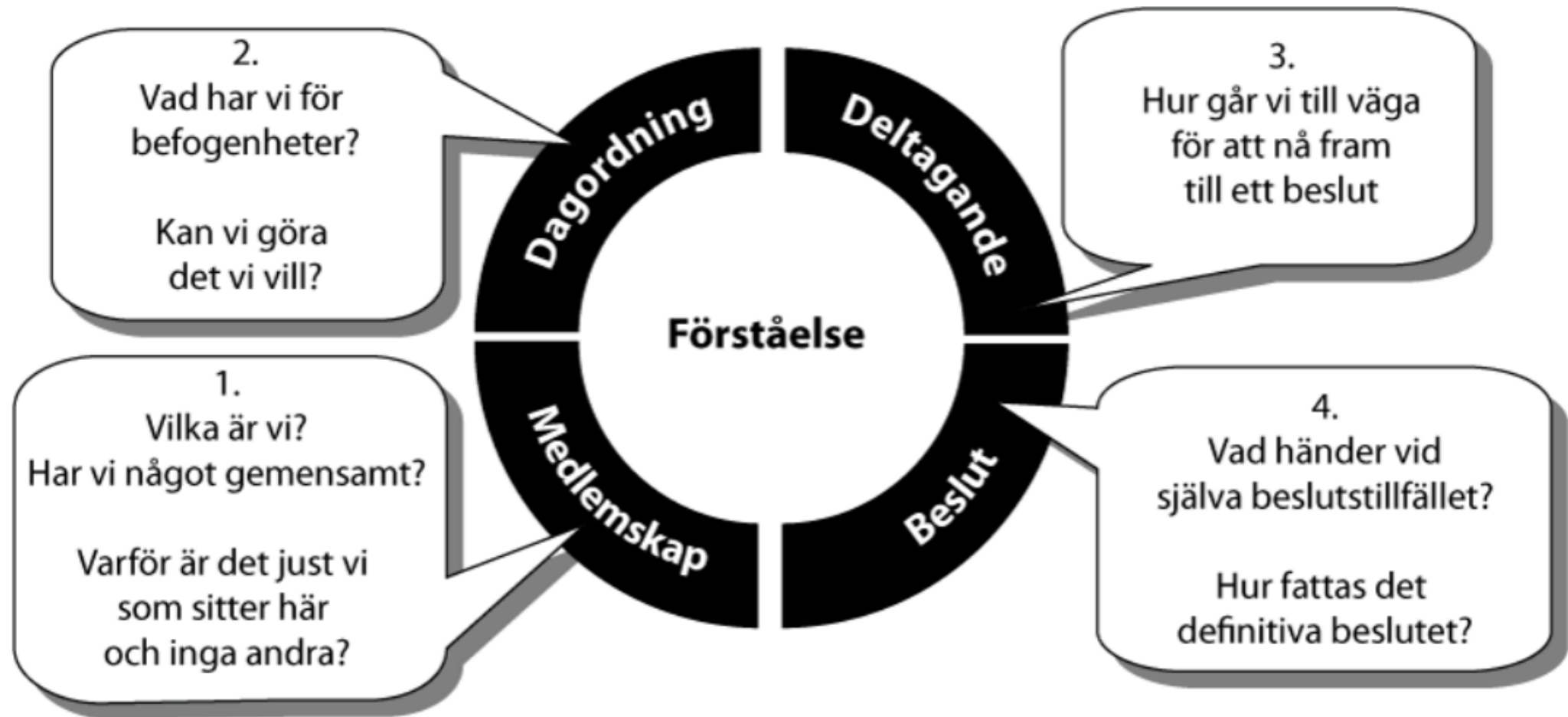
Hur mycket inflytande ska deltagarna
ha över process och utfall?

Delegation	Syftet: lämna över beslutsmakten till andra. Processledaren avsäger sig makten att bestämma. "Vi lämnar över beslutsakt till er. Det som ni bestämmer skriver vi under på"
Partnerskap	Syftet: medskapa resultat. Processledaren delar bestämmande makt med inbjudna deltagare. "Vi samarbetar på lika villkor. Vi vill komma fram till resultat som fungerar både för medborgare och för oss"
Medverkan	Syftet: skapa utrymme för resonemang och ömsesidig lärande. Processledaren behåller makten att bestämma men är öppen för påverkan. "Vi är påverkbara och tror att vi tillsammans kan uppnå ett bättre resultat än om vi själva fatta beslut"
Konsultation	Syftet: ta reda på vad deltagare tankar, känner och vill. Processledare bestämmer hur mycket hen ska påverkas. "Vi vill veta vad ni tänker, upplever, känner och vill"
Information	Syftet: förmedla information. Enkelriktad kommunikation – inbjudna är mottagare. "Vi vill att ni ska veta eller förstå"

Manipulation	Syftet: ge inbjudna ett falskt intryck att de har inflytande. "Vi vill att ni ska tro att ni har inflytande men vi lyssnar inte på er"
--------------	--

Dahls demokratiska livboj

MÖTESLOGIK

- Komplexitetsbedömning
- Målgruppsanalys
- Kontextanalys
- Inbjudan

Vilka är här?
(Vilka är inte här)
Varför är vi här?
Vad är viktigt att
veta just nu?
Vad ska vi uppnå?

Mall för körschema

Möte med skogen 12 augusti 2034.

Övergripande om mötet:

Deltagare:

Klockan	Tid (min)	Vad?	Syfte & mål med övningen	Metod (för att nå syfte och mål)	Vem gör?	Kommentar
09.00-09.20	20'	Check in	Överblick över dagen Lära känna varandra	Bikupa 2x2 – Vad är viktigt att känna till om mig idag? Linjeövning – var befinner du dig i landet, hur länge har du jobbat med sakfrågan, på myndigheten etc.	Lennart & Lotta	Lotta tar dagordningen Kom ihåg ta med post <u>it's</u> !
09.20-10.00	40'	Teoripass	Öka kunskapen om att segla på öppet vatten	Presentation Att segla på öppet vatten <u>Annemaj</u> Lundin	Lennart introducerar <u>Annemaj</u>	
10.00-10.30	30'		FIKA			Kom ihåg att det är 4 glutenintoleranta